

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. II. De vocatione Diuina, Deique inspirationibus, in quibus illa consistit,
& eius effectibus ad conuertendos peccatores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

tibi desis; ac similiter agnoscere, qua ratione sufficientem diligentiam adhibere possis, ne tua voluntas desit in cooperatione cum diuina: perlege at tentius, quæ in huius Tractatus progresu dieturis sumus, ad rebellis peccatorum voluntates expugnandas: qua expugnatione expedita, tales affere mus rationes, quæ dubia tua omnia etiam expediant.

CAPVT II.

DE VOCATIONE DIVINA, DEI QVE
inspirationibus; in quibus illa consistit, & eius effe-
ctibus ad conuertendos peccatores.

AD PROFERENDA in lucem magnalia, quæ in diuinorum Vocationum abyssō continentur, ne in re grauissima cæcè progrediamur: operaē pretium erit initio explicare, quid sit ipsa Vocation, & quibus vocibus verbisque fiat. Quemadmodum o-
dum enim homo, quem Deus vocat, duabus partibus con-
stat, extera scilicet sive visibili, hoc est corpore; & interna ac inuisibili,
scilicet anima: Ita (teste S. Thoma) vocationis duas similes partes com-
pleteatur: Exteriorem, quæ pulsibus verbisque fit, quæ corporis sensibus
percipiuntur; cum Deus deus per alios homines, Concionatores præcipue
vocat, inuitatque peccatores, ut conuertantur, & pœnitentiam agant: & In-
teriorem, quæ est ipsiusmet Dei, intus ad corda loquentis, vocibus & ver-
bis occultarum suarum inspirationum & illustrationum; iaculando scilicet
repente bonas alias cogitationes, sanctosq; affectus, quibus allicit, per-
suadet, ac permouet ipsos peccatores, ut miserandum peccati statum dese-
rentes, ad felicem gratiæ statum se transferant. Sicut dixit Apostolus: quod
Deus avocauit nos, b. & eripuit de potestate tenebrarum, & translulit in regnum
filii dilectionis sue: in quo habemus redemptions per sanguinem eius, remissionem
peccatorum. Absq; hac interna vocatione, externa sola parvus est momenti,
& instar corporis sine anima: quemadmodum idem Apostolus dixit: c. neq;
qui plantat est aliquid, neque qui rigat, proponens tantū exteriū veritates; sed
qui incrementum dat Deus, & internum earum sensum: efficiēs in anima tres
admirandos effectus, propter quos S. Concilium Tridentinum, Sancti que
Patres, hanc vocationem varijs nominibus appellant. **P**rimus effectus fit in
ipso intellectu, cui manifestat veritatem, quam expedit illum scire: ideoque
Illustratio appellatur, *Colloquium Dei*, aut *Verbum* interius, & *GRATIA*
EXCITANS, quæ peccatorem veluti dormientē excitat. **S**econdus effectus fit
in voluntate, quā allicit, inclinatq; vehementer ad bonum, quod ipsi deest: ac
propterea dicitur *Inspiratio*, *Impulsus*, *Impetus*, *Deiq; tactus*, quæ tangit ipsum
cor, *Scintilla ignis* Spiritus S. & *GRATIA PRÆVENiens*: ea enim præ-

Lett. 6, in
cap. 8. ad
Rom.

a 1. Thess. 2.
12. b. Colos.,
1. 13.
c. 1. Cor. 3. 7.
Tres effectus
Vocationis
S. 6. c. 5.

Intellectus

2.
voluntatis.

d Iean. 3. 8.

3.
Corporis.Hom. I. in
Matth.Homil. 5. in
Matth.De Nomin.
Hebrai. in
Ruth. &
Glossa hic.

c Luc. 11. 21.

Spirituale
certamen.f Matth. 12
29.
Mar. 3. 27.

uenit liberum nostrum arbitrium, & ingreditur D e v s in potestias & facultates nostras, tanquam absolutus earum Dominus, propter quod dixit Saluator noster: d *Spiritus ita ubi vult, & sicut vult, spirat, vt nemo possit inspirationis eius ingressum impedire: licet libertate relinquat, eam acceptandi: aut eidem resistendi.* Hinc tertius sequitur effectus in ipsa carne, cuius insultus, passionisq; violentie debilitantur & marcescent, ne sint impedimento, quia minus boni motus & spiritus affectus percipientur, ac propterea hic effectus appellatur *Deicticus, simulus & acutus:* pungit enim, ac pungendo urget. Hos tres admirando effectus inclusit non sine magno mysterio Spiritus S. in nomine nostrae Rvth, quasi prognosticon eorum, quae in eius conuersione erant euentura. Nam (vt S. Chryso. vel auctor Imperfecti perpendit) nomina Patri Antiquorum, nominatum verbo progenitorum Messiae (inter quos etiam Rvth numeratur) non casu aliquo fuerunt imposita; sed propter aliquid causam, à divina prouidentia ita dispositam, ad significandum aliquid ijs euenturum, quibus ea imponebatur. Quam obrem credendum est, hoc nomen Rvth, (quod eodem Doctore teste, *inspiratione* significat, aut *illustrationem*) ei impositum, eò quod absq; cœlesti illustratione & inspiratione nō potuisse illa dicere, quod dixit, nec facere, quod fecit. At S. Hieronymus plus addit, dicens, hoc nomen significare *videntem vel fecientem*, aut *dilectionem*: quasi tres haec significationes tres illos admirados diuinæ inspirationis effectus ad conuersionem & iustificationem peccatorum vrgēdam & promouendam exprimeret. Ad cuius rei ampliorem declarationem aduertendum est, diuinam vocationem esse ad instar conflictus ac certaminis cuiusdam spiritualis, quo D e v s D. N. peccatoris anima à Dæmone possidit, & expugnat: id quod Christus expressit, dicens: *et cum foris armatus et fodit atrium suum, in pace sunt ea, que possidet, si autem fortior eo superueniens vicerit eum, universa arma eius auferet, in quibus confidebat, et spolia eius distribuet.* Quodnam hoc atrium est, nisi anima peccatoris, quam dæmon tanquam suam possidet; habetque validè septam, ne quis eam auferre possit? Intellectus enim circudatus est tenebris, ignorantia, erroribus, ac deceptiōnibus; voluntas peruersa ad seipsum, suumque appetitum propensionibus cincta: quibus vt obsecetur, peccatis seipsum onerat; caro onerata est passionibus, à quibus ad bona delectabilia raptatur. Haec arma sunt, in quibus confidit Satanus, vt securè ac pacificè miseram animam possideat. Sed Omnipotens D e v s noster, creaturæ suæ vicem dolens, animam illam expugnare cōtendit; eamque dæmoni in pugna iusta auferre: nō violenter; (quia peccata per liberum arbitrium admissa, non possunt absq; libero eius confessu aboleri) sed ea pugnandi ratione, vt liberè & spōte illa velit à tali seruitute exire. Quod vt perficiat, supremus noster Dux, imprimis alligat formem illum armatū: *f quomodo enim (ait) potest quisquam intrare in domū fortis,*

Et vasa

E & vasa eius d'ripere, nisi alligauerit fortē: Quid autem eit, (ait S. Aug.) illi m
ligare; nisi omnino reuocare, aut certe moderari facultatem, quā prius æ
mon accepit, ad tentandum peccatorem; ne scilicet adeo vehementer tunc
tentet, sicut alias; aut quemadmodū depravata eius voluntas vellet; enim
Deus non ligaret eius manus: tanta est eius crudelitas, ut scitam atq; pecca
torē sibi subijceret, tractaret tanquā glāmaticū illum dæmoniū quē reddi
dit h̄ocū, surdū, mutū, furiosū, ac mente captum, occludens oēs vi. s & por
tas, quibus remediu possit illi aduenire: nisi Deus ipse, omnipotētia huav
tēs, stupēda aliqua vocatione cū liberaret. Quare vel ausert illi, vel hebetat
præcipua arma, quibus ille cōfidit: maledictas videlicet suggestiones, quibus
animæ facultates omnes cōturbat; efficit enim Deus, ut vel omnino taceat,
quamdiu loquitur Deus; vel si loqui illum permittit, tantam moderationem
præscribit, ut attentionem non impedit ad ea, quæ Deus loquitur ad
cor, ut sibi illud subijciat.

§. 1. *Quo nam effetus vocatio lumine cœlesti perficiat.*

ALLIGATO hoste, ut prædictū eit, incipit Deus D. N. oppugnationē
animæ globis, hastis, & sagittis illustrationū & inspirationū cœlestiū,
quas rāto impetu aculatur, ut tota animæ domus cū suis omnib⁹ facultatib⁹
cōtremiscat. Ut pluriū vero assultū primū aūspicatur ab intellectu pecca
toris, ignoratijs & erroribus obscurato: in quē globos illustrationū instar
fulminū & fulgurū mittit; qui ita internos eius oculos clarificat, & aperiunt:
ut aduerterat, q; antea nō videbat; & agnoscat, q; ignorabat, aut nō tanti facie
bat; aut certe, ut modo quodā valde dissimili iam videat, quā antea soleret:
tāta. n. vi interius lumē, sensumq; veritatū, quas à cōcionatoribus audit; aut
in libris legit, aut repēte in memoriā incidit, impertiunt, ut (quēadmodū
apud Iob dicitur) a torū cor torqueatur, expaueſcat ac de loco suo emoneatur; ē
locō sc. infidelitatis, ut in Ecclesiā inducatur, & de statu peccati, ut cōſtitu
tur in gratia; & à creaturis omnibus, ut cōuerteretur ad suū creatorē. Et illud
Dauidis: c illuxerūt fulgura, & coruſcationes tua orbiterre: VIDIT, & cōrācūtū
& cōtremuit terra. Vt inā dixisset nobis Propheta Sanctus, qualinā res fulgura
illa & coruſcationes terræ manifestarūt, quarū aspectu terra cōmota eit, &
cōtremuit! fulgura & coruſcationes repente super terrā peccatoris illi ice
fētes, sunt incogitatae Spiritus S. illustrationes, quibus duplice illi manife
stat abyssum: alterā propriarum miseriārum, diuinarum misericordiarum
alteram: ut peccatoris terra ad perfectam suam conuersionē portas aperiat.

PRIMVM enim, si peccator sit infidelis, per hoc lumine videt ignorantia,
in qua vixerit; sc̄t̄ luæ falsitatem, falsaq; religionis deceptionem: & cru
bescit, quod pro Dō habuerit Idola; pro luce, tenebris; pro veritate, men
dacia; vitaque pro virtute. Quod si fidem verā iam habeat, eodem lumine
aduertere, ac sentire incipit miseria omnes nequā mundi, in quo habitat;

a b. 20 de
cuit c. 8.

g. Matth. 17.

+ Mar. 9.24

christus al
iq; at Demo
rem.

a Job. 17. 11.

b c. 37. 1.

c Apoc. 7. 5.

d. 9. 96. 4.

peccatorum suorum fœdiratem; propriæ damnationis periculum; honorū, quæ possidet, aut habere cōtendit, vanitatem; breuitatem vitæ; horæ mortis incertitudinē; diuini Iudicij severitatē, terribilitatē inferni, ac tremendā Dei iram illi minatī. Harū rerum aspectu timet, tremit, ac contremiscit: & hic timor incipit ipsum ex loco suo, maloque statu, in quo est; & peccandi occasione, in qua versatur, educere: & non rūquā efficit, ut seculo rebusque, quas in ea habebat, omnino renuntiet: quo horrenda mala hoclumine sibi perspecta, euadere possit. Quemadmodū peregrinus aliquis obscura nocte perueniens ad pericolosum aliquem locum, in quo ingens esset precipitum, si repente splendore corruptionis oborte, certum, si perget, imminere sibi periculum videat, mox totus contremiscens subsistit, retroque cedit: Ita peccator, cuius ē via (vt ait David) tenebra & lubrio, cū primū eius animæ illuxerit lucis diuinæ corruscatio, contremiscit totus finemque prauæ suæ vitæ imponens, de ea emendanda cogitat; ac statuit:

c. Psal. 34. 6.

2.
Veritatis
præcepta.Sauli Con-
uersio.

d. Act. 9. 3.

Part. 5. Me-
dit. 29.

Q uod ut maiori cum suavitate ac facilitate perficiat, eadem illustratio cœlestis ostendere illi confuevit excellentiam veritatum, quas fides Christiana reuelat; Ecclesiisque ad ipsius remedium proponit: manifestat illi virtutum pulchritudinem; eternorum bonorum magnitudinem; infinitam D eī quem offendit, maiestatem, innumera, quæ ab eo accepit, beneficia; eiusdem in omni loco præsentiam, quid fiat spectantis; paternam, quam de suis gerit prouidentiam; insignem illam charitatem, qua factus est homo, & in cruce pro eius remedio mortuus; infinitam eius misericordiam, qua ipsum tamdiu exspectauit; infernoque dignum inuitat ad veniam. Quæ & alia similia videns, præ stupore tremit ob mala, quæ scit se perpetrasse; erubescens, quod creatorem pro creature reliquerit; quod tanto benefactori fuerit ingratus; erga supremum Dominum adeò incurvis & inurbanus; ac denique tam parcus in eo amando, qui tantum erga ipsum amorem ostendit. Propter quæ omnia statuit firmiter, cum amoris spiritu progredi in eo, quod incepit cum timore. Ita accidit Saulo, Damascum cum magno furore contra Christianos proficisci: descendente enim Christo D. N. de cœlo ad eius animam expugnandam, dicitur circumfulsit eum lux de cœlo, illuxitque cordi eius terreno, diuinæ illustrationis splendor, quo vidit, timuit, ac tremit; & amotus ex suo loco, cecidit in terram. Sed quid ea luce vidit? vidit (quemadmodum suo loco perpendiculariter) propriæ miseriae abyssum, quæ persequebatur ipsum Iesum, venientem ad ipsum saluandum; ipsiusque Iesu misericordia abyssum, eundem volentis seruare, qui ipsum persequebatur; vidit, quam durum sibi esset, contra stimulum calcitrare: quam vero expediter, se piissimo Redemptori subiaceret: ex qua visione ita mutatus est, in virum alterum, ut ei se se dederet, quem persequebatur; ac diceret: Domine, quid me visificere? o admiranda vis lucis cœlestis! o ineffabilis illustratio-

nis diuinæ potentia! quæ adeò erit dura terra, vt ad tantum splendorem non tremat? quæ rupes adeò fortis; vt ad talia fulgura non contremiscat? quis mons adeò erit profundè radicatus, vt non euellatur ex loco suo; tollaturq; & mittatur in immensum diuinorum misericordiarum mare, vrà suis omnibus miserijs liberetur? O lux diuina, quid de admiranda tua efficacitate dicam? Tu infideles conuertis; reducis hæreticos; mutas peccatores; desolas mundum; condis verò Ecclesiam; desolas seculum, reples verò deserta, & Religiones innumeris habitatoribus! *Hoc magnum lumen* (ait S. Gregorius) *tenebras cordis evanescat, mentis oculos purgat, animos erigit, corda accendit, edocet semitas iustitiae, desiderium virtutis ad amet, magnum lumen per quod uitamus offendicula, precipitia præcauemus, evadimus pericula, per transitus laqueos, non unemus prospera, sustinemus aduersa, respuumus errore, sequimur veritatem, Dæmonem vincimus, & sequimur Christum.* Cur non desideras, anima mea, hoc lumine illuminari, & illustrari hoc splendere? accede ad Patrem luminum, vt ea tibi communicet: si enim est accesseris ad eum, (quemadmodum ait David) *illuminaberis lumine gratiæ eius, & facies tua non confundentur, ob culpæ fœditatem.*

SED amplius adhuc diuini huius luminis efficacitas ostenditur ex eo, quod naturam habeat ignis, qui ardet & illuminat: illuminat in intellectu, ardet verò in voluntate: in qua vehemens efficit salutis desideriū: idq; impulsu adeò forti, vt faciat accelerare gressum, summaq; velocitate curre, fugientem statum suum malum; quærentem verò, quod vidit, bonum. Vnde autem tanta oritur velocitas, nisi ab infinita Domini charitate, ignea ad expugnationem instrumenta, affectus scilicet amoris adhibentis. quā amor, flammæ instar, statim atque nascitur, videtur fugere terram, vt velociter perueniat in cœlum vbi finis eius est, & quietis locus. Cum enim D E V S D. N. tenerim diligat animas, grauiter fert, si peccato eas videat defædatas: ideoque vehementer vrget, vt eas festinanter ex Dæmonis fauibus eripiat; accendens in eis ignem quandam amoris adeò vehementis, vt eas extra se faciat; vrgeatque vt velocissime currant; (f quemadmodum cervi, qui serpentes deuorârunt, aut quos persequuntur canes) quærantque fontem gratiæ viuum, vt à peccatorum suorum veneno & crudelium hostiū persecutione liberentur. Hoc modo festinavit Maria Magdalena, quærendo Christum Seruatorem nostrum: cùm enim septem venenatos serpentes, multitudinem scilicet lethalium peccatorum deuorasset; septemque Dæmonia eam persequerentur, quæ passim allatrantia, eam mordebat ac vulnerabant: tacta illa diuini spiritus impulsu, ad suum quærendum medicum festinavit. Ad cuius pedes prostrata, igneque inflammatæ inspiratio liquefacta, tantam effudit vim lacrymarum, vt ad culparum maculas eluendas sufficerent. adeoque in cursu illo properauit, vt breui hora eousq;

ⁿ Psalm. 6.
xenit. ad
versum 6.

^e Psal. 33. 6.

3.

*Ignis lucens
& ardens.*

^f Psal. 41.
.2.

*Luc. 8. 2.
Marc. 16. 9.
Magdalena
Conuersio.*

peruenerit, quod multi alij iusti in multis annis non peruererunt: quemadmodum insinuat dulcissima illa sententia eius, qui charitatis ac sanctitatis gradus ponderare nouit, ac estimare, cum dixit: *g remittitur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Simili festinatione cœufrerant, eodem impulsu diuinio tacti, Matthæus, Zachæus, Samaritana, alijque peccatores, quos Christus D. N. vocauit, & conuertit, significationem implens nominis, quod iussit D E V S, Isaiam illi imponere: *h voca, inquit, nomen eius, acceleras polia derahere, festina prædari, valde enim anxie desiderat, fortis illius armati domum prædari, eiusque spolia, nostra scilicet corda sibi accipere.* Eadem vero festinatione cupid ipse, nos prædari eius cor; magnoque feroore ac festinatione cœlum eius rapere. Ac propterea diuinū suum spiritum communicauit tanquam ventum vehementem, & in linguis igneis: cuius ignis efficacia adeò fuit præpropera, vt prima sua concione S. Petrus, cum eiusdem inspirationis impetu, rapuerit sibi *tria millia* peccatorum; & in secunda, *k quinque millia*, vt enim ait S. Ambros. *ne scit tarda molimina Spiritus Sancti gratia, horret moras, ac dilationes;* potius, cum primum nostræ conversionis opus aggreditur, vellet eam cum omni exactione perficere. Propterea enim dicit: *lignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?* ignis hic est Spiritus sancti inspiratio, de coelo in terram, in ipso scilicet peccatores descendens: quam, vt eo citius opus perficiat, Christus ipse fouet, ac nutrit, donec contritionis & amoris actum producat, quo peccata consumantur. Sed quid mirum, si aspectus, quem lux diuina communicat, talem affectum ac properationem efficiat, ad consequendum quod vidit? Nam si aspectus corporalis rerum terribilium aut ipsi corpori iucundarum, magnum calcar addit ad festinationem in illis fugiendis, his verò quærendis: mirum certè non erit; si spiritualis aspectus rerum terribilium, aut spiritui gratarum eundem effectum producat. Quamobrem meritò nomen R V T H, *videntem* significat & *festinatorem*, ad significandum, eam cœlesti lumine illustratam, tanto spiritus feroore opus sue conversionis accelerasse: vt adhuc Tyro in lege, quam amplectabatur, nullas timens difficultates, obtulerit se, quemadmodum postea videbimus, ad æquæ festinandum in cursu, atque ipsa Noëm, quæ antiqua valde erat, in eaque lege veterana. O diuinæ Vocationis efficaciam, quæ illustrando inflamas, virgesque ut festinetur, & abique offensione curratur! lux enim tua, & viam monstrat, & vires præbet, ad recte, festinanterque progrediendum.

S. 2. Alij diuinæ vocationis effectus.

EX PVGNATI S duabus spiritus facultatibus, intellectu & voluntate: supersunt internæ carnis potentiae, imaginatio & sensualitas, à qui-

bus

bus fortis ille armatus arma plurima accipit. De quo propterea non sine magno mysterio Christus D. N. dixit, quod a *custodiatur atrium suum*, domus enim hominis habet suas aulas altiores, Memoriam scilicet, Intellectum & Voluntatem; & atrium inferius ad ipsas portas, imaginationem scilicet & sensualitatem: quarum portae sunt ipsi sensus externi. Sed quoniam Daemon nihil potest immediate in superioribus illis facultatibus, ut postea dicemus; ideo omnem custodiam & vigilias adhibet, ad capiendum ipsum atrium: occupando scilicet imaginationem, & sensualitatem; passiones, ac propensiones naturales: unde ipsum spiritum oppugnare aggreditur, & superare contendit: quem si iam superauit, inde quoque magna cura & solicitudine custodit; occupando quoque exterores ipsas portas, ne sensus aut aperiantur, aut occludantur, nisi ad ipsum nutum.

At, supremus noster Deus, utpote totius domus, eiusque facultatum Dominus, potest impugnationem, ubi maluerit inchoare. Quare interdum vocationem auspicatur a sensibus externis, immittens per portas oculorum, auriumque, imagines aliquas, quasi viuas, rerum validè terribilius; qualis est mors, sepulchrum, aut ignis inferni: quibus acceptis, imaginatio vehementer cunimouet timorem & metum; quibus carnis propensiones marcescunt: Intellectus vero & voluntas pacatores & aptiores manent, ad vindenda & amanda, quae sunt ad salutem necessaria. Sapientissime autem impugnationem suam aggreditur ab ipsis altioribus facultatibus, recta iacula in eas globos, prunasque diuinata inspirationum, quemadmodum diximus: ex quibus prouenit, ut facultates inferiores expugnentur, vi etiamque iaceant. Si enim immisus spiritus est sicut Rutherford videns & festinans, lumine scilicet celesti videns res aternas; ad quas obtinetas valde festinat, ac properat: mox pars inferior est deficiens. Vi enim inspirationis diuinæ incipiunt virtus deficere; passiones languescere; carnisque insultus marcescere: debilitatur enim dimitiarum cupiditates, voluptatum appetitiones: & sumi vanitatum evanescunt: prout enim diuinus spiritus sensim ingreditur; ita spiritus proprius deficit sensus: & cum ratio ipsa se colligit, viresque resumit, caro suas amittit: vna enim eademque inspiratio, que nos fortes celerebat, reddit in bonum; eademque operam debiles reddit & laguidos in malum: quemadmodum S. Gregorius optimè perpendit, dicens: Qui in sui creatoris amore robatur, quod magis in diuina fortitudine crescunt, eademque amplius in propria deficiunt; & qui in desiderio rerum aeternarum sunt robustiores; sunt in cupiditate temporalium debiliores. Propterea n. Psalmista dixit: b. cōcupisit ac defecit anima mea, dum cogitaret de atris Domini: prius dicit, cōcupisit, & postea, defecit: debile n. est desiderium rerum diuinorum, nisi defectione afferat rerum propriarum: eoque amplius frigescit animus in amore seculi, quod Dei amore magis accedit, quod insinuavit Sponsa, cum dixit: c. anima mea aliqua facta est, v. locutus

a Lue. II. 21.

Atrium ho-
minis ima-
ginatio &
Sensualitas.

L.

Lib. 5. Mo-
ral. c. 30. §
Homil. 13. in
Ezech.
b Psal. 83. 3.
“
“
“
Cant. 5. 16.

d Gen. 32.25

*locutus est dilectus. statim enim atque diuinæ inspirationis pulsus, tactusque percipitur, carnis fortitudo debilitatur; & ipsa infirma debilisque manet in ipsis: quemadmodum etiam Iacob, cum d^r lucretetur cum Angelo, Angelus verò tetigisset neruum femoris eius, statim emarcuit: ipseq; claudicabat ad ostendendum, quod si diuini amoris affectus, spiritusque virtus sit firma & constans, amor proprius carnisque fortitudo deficiat. Hæc ferè S. Gregorius. Ex quibus deprehendes vocationis diuinæ, cor tangentis efficacitatem: attractu enim suo ita liquefacit ac dissoluit quicquid carnale illud habebat: vt te, & quæ superbū & arrogantē atque Saulum, impetus iste ex equo tuæ superbia deiicit; carnis insultus moderetur; auferatque appetitum videndi, comedendi, bibendi, ac degustandi res iucundas huius mundi; & potius horrorem quandam, earumque fastidium tibi afferet: ingreditur verò tantam tuæ salutis famem, vt præ eius desiderio deficiens, dicas cum Dauide: *e exercitatus sum, & defecit spiritus meus.**

c Isa. 76.4

2.
Contrarij
effectus Spi-
rituum.

Gen. 3.5.

g Act. 9.3.

Psal 13.8.

h Isa. 40.31

i Ezech. 1.
12. Et c.

Ex his, quæ dicta sunt licebit discriminē agnoscere inter suggestionem Dæmonis, & Spiritus sancti inspirationem: quemadmodum enim spiritus ipsi, à quibus illæ proueniunt, contrarij sunt: ita contrarios habent effectus: quamvis idem prima facie nomen sortiantur. Vtraque enim facit nos videre, currere, ac deficere; sed modo omnino dierō. Dæmonis enim suggestio excœcat oculos animæ, ne videat, quod præcipit D^r e^rs; eosdem verò aperit ad videndum, quod caro concupiscit: quemadmodum euenit Euæ, cui dixit serpens: *f in quoconque die comederis ex eo fructu, aperientur oculi vestri; & scitis bonum & malum.* Quare huiusmodi visio, cæcitas potius est appellanda, vt quæ meliori alterā priuet. Contrà verò Spiritus S. inspiratio excœcat quidem oculos, ne videant, quod carni placet: sed eosdē aperit, vt videant, quod placet Deo: quemadmodū euenit Saulo: *qui em lux cœlestis adeò excœauit, vt etiā g apertis oculis nihil videret.* Quæ tamē, visio potius, quam cæcitas est appellanda, vt quæ præstantem adeò rerum cœlestium visionem attulerit. Præterea suggestio illa valde facit properare in adimplenda propria voluntate, conculcando dininam; At inspiratio properare nos facit, ad implendam diuinam, mortificando propriam. Suggestio illa debilitat spiritus vigorem, acuit verò carnis insultus; facit pedes velocias ad vitia, plumbeos ad virtutem: ipsa verò inspiratio, carnis passiones domat, spiritus verò affectus corroborat: & (vt ait Isaías) *h* dat illis penitus sicut aquile, ut volare possint, & currere, non laborantes, & ambulare, non deficientes in obsequio D^r ei, ad eum modum, quo sancta i quatuor animalia ambulabant; quæ plena oculis ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur in similitudinem fulgoris corruscantis.

Hi sunt tres conflictus diuinæ vocationis in anima: vt obtentā victoriā, ingrediatur Iustificationis gratia; ad quam illa dirigitur: tūc autem non

solum

solum optimè illi conuenient tria mystica nominis RVT H significata p̄dicta, sed quartum adhuc valde insigne & notandum. Voluit enim D E V S D.N. idem nomē in diuersis linguis aut in ipsa Hebræa, cum diuersis punctis, varia habere significata, ad indicāda varia mysteria: hoc autem nomen RVT H, secundūm aliquos Doctores, significat saturatam, vel inebriatam. Anima enim, quæ sollicitè adeò Iustificationis gratiam considerauit; & ad eā obtinendā adeò properauit, disposita omnino est, dignaque, cui Dominus noster reddat, quod promisit, cū dixit: *k Beati, qui ferunt & fuerint Iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur.* Quæ autem hæc est Iustitia, nisi gratia, quæ nos iustificat? quæ tanta communicatur, quanta famæ est ac dispositio, ad eam accipiendam p̄cedens: simul verò datur vinum Charitatis, quod nos inebriat, cœlestium donorum plenitudine; iuxta illud Dauidis. *linebriabantur ab libertate domus tuae, & torrente voluptatis tuae potabis eos,* donec saturetur. Tunc etiam datur filio prodigo in *vulnus sagittatum*, quo suum cor felicem satiet. Alia denique stupenda afferit bona in subsequentibus Capitibus insinuanda. Sed nunc huic finem imponamus, monetes, ut siquidē inspiratio Dei nostram exigit cooperationem, ad omnes hos effectus integrè producendos: statim atque eius pulsū senseris, diuini Spiritus p̄sentiam (vt S. Bernard. dicit) agnoscas: cuius vox sonat in auribus tuis, venitque ad te iustificandum; ac donis suis replendum; modò te ad ea recipienda disponas. Poteris verò magno furore ei dicere: ô diuine Spiritus, qui vbi, & qua efficacitate vis, ad peccatores iustificandos, inspiras: p̄mitte ignem, qui te p̄cedit, vt luce suæ illuminet, ardore inflameret, velocitate accelereret; activitate denique debilitet ad omne malum, & corroboreret ad omne bonum: satiendo me donis tuæ gratiæ, donec plenè satures in tua gloria in æternum. Amen.

CAPUT III.

ADMIRANDIS VIIS ET RATIONIBVS DEVS
Dominus Noster universos mundi peccatores vocat, offerens illis media auxiliag, ad conuersiōnem sufficientia.

Tom. I.

TYPERA media adhibuit D E V S D. N. adhibetque continuè ad omnes mundi peccatores vocando, & conuertendo; tā infideles, ad suam Ecclesiam eos deducendo; quam fideles, vt in ea dignè viuant. Nam (vt ait S. Grogorius, Nazianzenus) *incredibilis est vis amoris, si potentie consumatur.* Et quoniam D E V S in utroque est infinitus, sit, vt immensa eius Charitas ipsum permisceat, ad media nostræ salutis omnipotentiâ suâ ex-

Ruth Satrata.

Arias Mont. Tom. vle. Bibl.

k. Mat. 5. 6

1 Psal. 53. 9

m. Luc. 15. 23.

Serm. 1. de Pentecost.

In vita sua
quam ipse
scripsit carmine.

D

quenda